

In Nomine Domini Amen.
Ad Memoriam Rei Sempiternam.

Regestr rzeczy ruchomych tudzież i inwentarza wszelkiego po śmierci niegdy świętej pamięci Wielmożnego Jegomości Pana Idziego Białego, podstolego braclawskiego, spisany przez wdowę po nim, Wielmożną Jejmość Panią Annę z Ołdakowskich Białą, w Michałowie, dnia 12 stycznia 1743 roku, zaoblatowany przez nią w środę po czwartej niedzieli Wielkiego Postu 1743 roku w księdze grodzkiej nurskiej, seria realcje, oblaty, sygn. 20, na kartach 161-163, przepisany przez Marcina Radziszewskiego w 2019 roku.

Najprzód suknie. Kontusz ciemno oliwkowy ze sznurkiem złotym łacińską [łacińską?] robotą. Łokieć tego sukna płacony był po czerwonemu złotemu jednemu. Żupan grodeturowy¹, karmazynowy, grodetury gładkiej z podszewką barchanową². Te suknie, według dyspozycji i woli nieboszczyka, męża mego, który rozkazał był wystawić ołtarz w kościele zuzelskim Świętego Antoniego, nie mając inszego sposobu do zapłacenia snycerzowi, sprzedawszy, zapłaciłam za wystawienie ołtarza onemuż. Item³ wilczura⁴ nowa, która kosztowała czerwonych złotych dziewięć. Tę oddałam Jegomości księdzu proboszczowi czyżewskiemu od pochowania ciała nieboszczyka, męża mego, i za zaległą dziesięcinę. Item kontusz zielony francuskiego sukna, mało co pochodzony, któregom oddała za podjętą fatygę Jegomości Panu Franciszkowi Ślaskiemu, siostrzeńcowi rodzonemu nieboszczyka, męża mego, także i pas perski dobrze pochodzony temuż Jegomości oddałam. Żupan atlasowy, żółty, pochodzony, który kazałam przerobić Jejmości Pannie Urszuli Ślaskiej na szubkę⁵ i gorset z tegoż, a to jest siostrzenicy rodzonej nieboszczyka, męża mego. Item kontusz seledynowy francuskiego sukna i żupan granatowy, sukienny, francuskiego sukna, te się w domu obróciły. Pas sakieski, karmazynowy, po brzegach dziurawy. Szarawary pąsowe ze sznurkiem niebieskim, jedwabnym, już dobrze pochodzone, te jeszcze zostają. Item szarawary kitajowe już pochodzone, te oddałam Jegomości Panu Jakubowi Godlewskiemu, który jeszcze za życia nieboszczyka, męża mego, służył. Kaftan kitajowy na bawełnie i czapka zielona z siwym barankiem, te oddałam Jegomości Panu Józefowi Białemu, podstarościeniu. Szarawary zwierchnie [zwierchnie] zielone, tem oddała Franciszkowi Andrzejczukowi, tkaczowi dziedzicznemu z dóbr Michałowa. Czapka kastorowa⁶ z siwym barankiem, dobrze nadszarzona, tę sprzedałam za talar bity. Item czapka blamarantowa⁷ z czarnym barankiem, którem oddała wyż wyrażonemu Franciszkowi

¹ Grodetur – rodzaj tegoż jedwabnego materiału, sprowadzanego z Francji do Polski głównie w XVIII w.

² Barchan – rodzaj tkaniny lniano-bawełnianej.

³ Także.

⁴ Wilczura – futro z wilczych skór.

⁵ Szuba – długie zwierchnie okrycie podbite futrem.

⁶ Kastor – rodzaj grubej tkaniny wełnianej.

⁷ Blamarant, blamorant (fr. *bleu-mourant*) – odcień koloru niebieskiego; także tkanina o takim kolorze.

Andrzejczukowi, tkaczowi we dworze zostajacemu. Szabla oprawna w srebro biała, bez pasków, ta zostaje przy mnie. Item szabla czarna w capę⁸ oprawna, za tę wzięłam czerwony złoty jeden, które te pieniądze, tak talar bity za czapkę kastorową, jako i czerwony złoty za szablę, obróciłam na żalobę. Item grzbiety z podkontusza zielonego, wyż wyrażonego, mało co przechodzone, i te zostają, które dla siebie obróciłam. Pistoletów par dwie. Jedne z główkami mosiężnymi, drugie same stalowe. Sztuciec bezgwintowy. Pas łosi z prządką [ze sprzączką] mosiężną od sztucca [sztucera]. Fuzyj dwie prostych. Kulbak trzy. Jedna z wojłokiem⁹, skóra juchtowa¹⁰, łęk troszkę naruszony, tebinki¹¹ lasorowane¹² [lazurowane], stare, poduszka kozłowa, czerwona, wywracana, potrzeby¹³ dobre, strzemiona spiżowe, olstra¹⁴ czarne, dobre, z kapturami czarnymi, prostymi. Druga kulbaka spod chłopca¹⁵ bardzo zła, z potrzebami złymi i tebinkami podartymi. Trzecia ze wszystkim dobra, prosta, która zostaje u Jegomości Pana Jana Drewnowskiego, burgrabiego łomżyńskiego, którą nieboszczyk, mój mąż, jeszcze za życia swego dał temuż Jegomości czy darowanym, czy pożycznym sposobem. Flaszka miedziana trzygarcowa ze śrubą cynową. Misa cynowa z wyrębami jedna. Półmisków sześć. Talerzy trzy cynowych, z których stopionych dwa i półmisk stopiony oprócz tamtych sześciu. Lichtarzów cynowych dwa dobrych, trzeci zły. Solniczka cynowa z przykrywką bez zawiaszek. Sagan żelazny. Kociołek miedziany mały do ryb gotowania i ronderek miedziany, zażywane. Item kociołek od wody grzania bardzo zły, alembik z czapką już bardzo pogięty z dziurami i rurki od tegoż połamane, ale jeszcze niedopłacony. Szkatułka mosiężna blachą obita, summy żadnej gotowej nie zostało się.

Inwentarz dworu. Dwór stary, bardzo zrujnowany, w którym izba jedna z alkierzem, w której okien trzy w ołów oprawne, lecz potłuczone i reparacyi wielkiej potrzebujące. W alkierzu okienko jedno, małe. Item izba czeladna naprzeciwko z komorą, w której izbie okien dwie, z tych w komorze okienko małe. Poszycie u tego dworu bardzo stare i dwór wszystek gliną oblepiony. Na podwórzu dwór nowo wystawiony przez nieboszczyka, męża mego, lecz tylko jeden zrąb bez wierzchu i nie ze wszystkim skończonym zarębem. Spichlerz z wystawą bardzo stary i zrujnowany lamus z wystawą, lecz jeszcze dobry z podłogą, z poszyciem. Stajnia nowa z wystawą. Koni do kolaski para gniadych. Szorów¹⁶ par dwie dobrych z lejcami. Roboczych klacz trzy, źrebiąt dwoje. Item koni para gniadych podlejszych. Kolaska stara, którą konie zbiegawszy się, potłukli. Wóz jeden pojedynkowy. Stodół nowych dwie. Trzecia stodoła stara, zła i wcale zrujnowana. Drzewa oprawnego na stodołę sztuk siedemdziesiąt. Obora bardzo stara już, wcale zrujnowana, w której oborze krów zostało się po śmierci nieboszczyka, męża mego, siedemnaście, z których jedną

⁸ Capa – skóra wyprawiona chropawo.

⁹ Wojłok – rodzaj grubego sukna wyrabianego zwykle z gorszego gatunku wełny.

¹⁰ Jucht – wyprawiona skóra bydlęca.

¹¹ Tebinki – frędzle i inne ozdoby wiszące u siodła.

¹² Lazurować – malować drewno, w tym przypadku inny materiał, którego powierzchnia została uprzednio powleczone farbą przezroczystą.

¹³ Tu: dodatki krawieckie, np. taśmy, guziki itp.

¹⁴ Olstro – futerał skórzany na pistolet, przytroczony do siodła przy przednim łęku.

¹⁵ Właściwie *pod chłopca*, tj. mała, niedużego rozmiaru.

¹⁶ Szory – uprzęż końska w postaci szerokiego pasa zakładanego na pierś konia.

na pogrzeb zabiłam, drugą na różne potrzeby pogrzebowe sprzedalam, trzecia zdechła, tak zostaje się czternaście. Nieuków wypustków pięć, starszych nieuków w latach pięciu – dwa, jałowic młodych dziesięć, cieląt dziewięć, dziesiątą na pogrzeb zarżnięto, jedenastą dałam chłopu poddanemu na zapomożenie, dwunastą Jegomości Panu Jakubowi Godlewskiemu za jego dawne zasługi, trzynastą Jejności Pani Zieleznickiej za interes nieboszczyka, męża mego. Owiec starych i młodych dwadzieścioro ośmioro, świni młodych i starych dwadzieścioro pięć. Item browar stary, niedaleko dworu stojący, dach obdarty.

Inwentarz poddanych dóbr Michałowa wyż wspomnianego niegdy Jegomości Pana Podstolego Braclawskiego dziedzicznych.

L.p	Chłopi	Inwentarz i powinności
1.	Krzysztof Woyciak z żoną. Ma synów małych dwóch.	Wołów parę swoich własnych, niezakładnych. Robi dwojgiem trzy dni. Budynek ma dobry i stodołę.
2.	Franek Michalak z żoną. Ma syna jednego w latach doskonałych.	Wołów ma parę swoich własnych, także niezakładnych. Robi dwojgiem trzy dni. Budynek ma dobry i stodołę dobrą.
3.	Szymon Janiak z żoną. Luźny bez zakładu.	Mieszka w budynku dobrym i [ma] stodołę dobrą.
4.	Wojtek Cimoch z żoną. Luźny bez zakładu.	W budynku mieszka starym, reparaacyi potrzebującym.
5.	Kacper Andrzejczuk bez żony, z matką.	Ma wołów parę zakładnych. Robi dni trzy dwojgiem.
6.	Marcin Janiak (?) z żoną.	Wołów założnych ma parę. Robi trzy dni dwojgiem.
7.	Franek Wojciak z żoną. Ma syna jednego.	Wołów para zakładnych. Robi trzy dni dwojgi[em].
8.	Andrzej Bączak, szewc, z żoną. Ma syna jednego.	Wołów nie ma i zakładu żadnego, tylko powinność dworską robi.
9.	Wojciech Andrzejczuk z żoną.	Bez zakładu w karczmie siedzi. Dnia nie robi.
	Item Tomek, Jakub, Franek Andrzejczuki, luźni, bezzenni.	

Karczma nowa, dobra, z sienią wieczną, w której izba, komora i izdebka, dach dobry, lecz intraty żadnej nieczyniąca.

Inwentarz dóbr wsi Wróblów alias poddanych w tychże dobrach zostających.

L.p.	Chłopi	Inwentarz i powinności
1.	Maciek Mikołajczuk z żoną. Syna jednego ma.	Wołów parę ma, swoje własne, niezakładne. Robi trzy dni dwojgiem.
2.	Jan Król z żoną. Ma syna jednego.	Wołów parę swoich własnych, niezakładnych. Robi dwojgi[em] trzy dni.
3.	Józef Mikołajczuk z żoną.	Wołów ma parę dworskich. Robi dwojgi[em] trzy dni. W budynkach mieszkają starych, potrzebujących reparacyi. Stodoły mają dobre.
4.	Marcin Zubczak, kowal, z żoną.	Robi powinność dworską.
5.	Tomkowa wdowa. Ma syna jednego.	Robi trzy dni pojedyncze. Woły po śmierci jej męża wzięte do dworu.
6.	Andrzej Olefierzczuk z żoną. Mało zamieszkanymi i z poddanką tutejszą dziedziczną ożeniony. Ma synów dwóch. Luźny.	Bez wołów. Mieszka w browarze, do karczmy na dobrach wsi Michałowie w Grabniaku wyżej wspomnianej będącej należącym. Robi trzy dni pojedynkiem.

Przy tym w browarze oźniczka¹⁷, także kuźnia dla kowala wyżej wyrażonego ze statkami wszelkimi, należącymi do kuźni dworskimi, tudzież stodołka stara do dworu należąca. Na tych wszystkich dobrach za życia nieboszczyka, męża mego, wisiało się na zimę żyta korcy trzydzieści, pszenicy półtora korca na Wróblach, na Michałowie pół korca. Na ostatek, na pogrzeb nieboszczyka, męża mego, zaciągnęłam dług u Wielmożnego Jegomości Pana Wojciecha Szepietowskiego, skarbnika braclawskiego, czerwonych złotych osiem, co wszystko rzetelnie przy bytności Ichmościów Panów Przyjaciół ode mnie wyproszonych spisawszy, ręką moją własną podpisuję się i ten regestr przy podaniu do oblaty przysięgą cielesną przed aktami grodzkimi nurskimi stwierdzić powinna będę. Działo się w Michałowie, dnia 12 stycznia, roku 1743.

Anna Biała, podstolina braclawska.

Jan Godlewski przy tym będący przyjaciół, własnoręcznie.

Wojciech Bogucki przy tym będący przyjaciół, własnoręcznie.

¹⁷ Oźnica, ozdowia – suszarnia siodu, siodownia.